

EIGHTH (POSTER) SESSION
CHAIRMAN: ASSOC. PROF. DR. ŞULE SANAL
23 MAY 2014 FRIDAY 11.00-11.30

SAĞLIK BİLİMLERİNDE AKADEMİK KIYAFET (CÜBBE-BİNİŞ) ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Ali Yiğit,¹ Çağrı Çağlar Sinmez²

¹ Assist. Prof., Kafkas University, Faculty of Veterinary Medicine, Dept. of History of Veterinary Medicine and Deontology, Kars, aliyig@gmail.com

² Assist. Prof., Erciyes University, Faculty of Veterinary Medicine, Dept. of History of Veterinary Medicine and Deontology, Kayseri, cagribey6038@hotmail.com

Cübbe, “hocaların giydiği üst libası, biniş”, “hukukçuların, üniversite öğretim üyelerinin, din adamlarının, mezuniyet törenlerinde öğrencilerin elbise üstüne giydikleri uzun, yanları geniş, düğmesiz giysi” olarak tanımlanmaktadır.

Orta Asya Türkmenleri’nde ilk varlığına işaret edilen bu üniforma, Şamanizm’de üzerindeki motiflerle kutsal niteliği derinleşmiştir. Giyildiği her dönemde, giysi niteliğinin ötesinde bir anlam taşıdığı, günümüzde bile rüya tabirlerinde “uzun ömür ve zenginliğin ifadesi” olarak nitelendirildiği bilinmektedir. Günümüzde Yüksek Öğretimde de öğretim üyeleri cübbe kullanan meslek grubu arasında yer almaktadır. Bu akademik kıyafet, rob(p) ve epitoj (omuz atkısı) bölümlerinden oluşmaktadır.

Bu çalışma ile sağlık bilimleri alanında (diş hekimliği, eczacılık, sağlık bilimleri, tıp ve veteriner hekimliği) kullanılan akademik kıyafetlerin renk, motif gibi özellikleri üzerine bir değerlendirme yapılması amaçlandı.

Çalışmanın materyalini, sağlık bilimleri alanında eğitim veren diş hekimliği, eczacılık, sağlık bilimleri, tıp ve veteriner fakültelerindeki akademik personelin kullandığı cübbeler oluşturdu. Çalışma kapsamında, Türkiye’de beş fakültenin yer aldığı üniversiteler (Ankara, Atatürk, Erciyes ve İstanbul) belirlendi. Bu üniversitelerin ilgili fakültelerinde Profesör, Doçent ve Yardımcı Doçent cübbeleri, taşıdıkları motif ve renk yönünden değerlendirildi.

İncelenen 20 fakültenin cübbe örneklerinde üniversite ve meslekler düzeyinde motif farklılığının; kullanılan renklerde ise meslek düzeyinde benzerliğin olduğu ve günümüzde Ankara Üniversitesine bağlı fakültelerde, üniversite logosunu içeren bir motifin kullanıldığı belirlendi. Ankara, Atatürk ve İstanbul üniversitelerinde yardımcı doçent kadrosu için farklı bir motifin olmadığı; doçent ve profesör cübbelerinde ise motif farklılığı gözlemlendi.

Motif ve renklerdeki anlamın, sağlık bilimleri alanında akademisyenlerin kullandığı cübbelerde de kendini gösterdiği, ancak cübbenin geçmişte taşıdığı değer, günümüzde azaldığı ileri sürülebilir.

Anahtar Kelimeler: Akademik kıyafet; Cübbe; Motif; Sağlık bilimleri

AN EVALUATION ON ACADEMIC COSTUME (ROBE) IN HEALTH SCIENCES

Robe is defined as “upper garment that worn by instructors” and “wide range of, long and switchless garment that worn by lawyers, professors, reverends and students (in the graduation ceremony)”.

The first point to the existence of this uniform in the Turkmens of Central Asia, with motifs on the sacred nature of Shamanism has deepened. It's known that, which means more than the clothes of nature at all times that worn and even today is defined as in the interpretation of dreams “in the expression of longevity and wealth”. Nowadays the faculty members in higher education are among occupational groups using a robe. This academic dress consists of robe and epitoj (shoulder scarf) section.

With this study carried out to assessment such as color and motif properties in used academic costumes in areas of health sciences (dentistry, pharmacy, health sciences, medicine and veterinary medicine).

The study materials comprise robes in the field of health sciences (dentistry, pharmacy, health sciences, medicine, veterinary medicine). In the scope of study was determined the universities in Turkey which includes these five faculties (Ankara, Ataturk, Erciyes and Istanbul). In the relevant faculties of these universities, robes of Professors, Associate Professors and Assistant Professors were evaluated that they carry colors and motifs.

It stated that examined robes samples of 20 faculties are consist diversity for motifs at the level universities and professions but similarity at the level profession in colors that used and faculties of Ankara University are using a motif that consist university logo. And that were observed there wasn't different motif (and also a robe) for assistant professor in universities of Ankara, Istanbul and Ataturk; there were different motifs for professors's and associate professors's robes.

Of the meaning of color and motif manifests also itself in robes that used by academician in the field of health sciences, but could be argued that the value of the robe in the past, today that low.

Keywords: Academic costume; Robe; Motif; Health sciences